

Auteurscontractenrecht: niet alles over één kam!

Het wetsvoorstel heeft tot doel de contractuele positie van makers ten opzichte van exploitanten te verstevigen. Dit betekent een ingreep in de vrije marktwerking. Aan zo een ingreep dient zorgvuldig economisch onderzoek vooraf te gaan. Dat onderzoek heeft niet plaatsgevonden. De gebrekkige onderbouwing is dan ook een belangrijk punt van kritiek van onafhankelijke economen, de Raad van State en het CPB.

Ondanks de kritiek is een wetsvoorstel aan de Tweede Kamer voorgelegd. Dat betekent dat er een wetsvoorstel ligt waarvan de noodzaak niet is aangetoond maar dat wél leidt tot rechtsonzekerheid voor exploitanten en makers en daarmee de markt eerder zal beschadigen dan goed zal doen. De reactie van het Platform Creatieve Media Industrie gaat daar uitvoerig op in.

Naast onze fundamentele bezwaren tegen de ‘terugwerkende kracht’ (pagina 3 van de reactie) en de grote onduidelijkheden rond het filmauteursrecht (pagina 13 van de reactie), is een belangrijk punt van onze kritiek dat het wetsvoorstel veel open normen kent die uiteindelijk door rechters nadere invulling zullen moeten gaan krijgen. Dit veroorzaakt rechtsonzekerheid, met als gevolg een drukkend effect op investeringen, een daling van de vraag naar de producten van auteurs en kunstenaars en daardoor afname van werkgelegenheid en inkomen voor makers. Wij bevelen dan ook dringend aan om de rechter de juiste handvatten te bieden waarmee een complete en zorgvuldige beoordeling van individuele gevallen zoveel mogelijk wordt gewaarborgd door de criteria waaraan de rechter moet toetsen expliciet in de wetsartikelen op te nemen, zoals bijvoorbeeld wél voor artikel 25f lid 2 is gedaan:

‘...de aard en inhoud van de overeenkomst, de wijze waarop de overeenkomst tot stand is gekomen, de wederzijds kenbare belangen van partijen of de overige omstandigheden van het geval...’

Billijke vergoeding (25c, lid 1 en 45d, lid 3)

Wat in het ene geval een billijke vergoeding is, hoeft dat niet in het andere geval te zijn. Dat kan te maken hebben met de aard, artistieke kwaliteit en toegevoegde waarde van het betreffende werk. Dat moet in de wetsartikelen tot uitdrukking komen door criteria op te nemen (pagina’s 4 en 13 van de reactie).

Disproportionaliteit (25d, lid 1)

Het is van belang dat bij de beoordeling van de ‘ernstige onevenredigheid’ alle omstandigheden van het geval op zorgvuldige wijze worden meegewogen. Daarbij gaat het onder meer om financiële en economische omstandigheden, de producteigenschappen, marktpotentie, bekendheid van de maker en investeringen in imago en naambekendheid. Dat moet in de wetsartikelen tot uitdrukking komen door criteria op te nemen (pagina 7 van de reactie).

Non usus (25e, lid 1)

Het is belangrijk dat wordt verduidelijkt wat ‘in onvoldoende mate exploiteren’ betekent en welke factoren van belang zijn bij de beoordeling. Opname van het criterium in dit wetsartikel zorgt daarvoor (pagina 9 van de reactie).